

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Kansainvälinen liiketoiminta	Päivämäärä	4.12.2004
Tekijä(t)	Pertti Kiiskinen	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	142
Otsikko	GLOBALISAATION ENSIOIREITA VAI TAITAMATONTA TOIMINTAA LIIKETOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSESSA. Suomen vaatetusteollisuuden romahdus 1990-luvun vaihteessa.		
Ohjaaja(t)	VTT Urpo Kivikari ja KTT Kari Liuhto		

Tiivistelmä

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää syitä, jotka aiheuttivat Suomen vaatetusteollisuuden romahduksen 1990-luvun vaihteessa. Tutkimus kohdistuu ajanjaksoon 1983-1993, jolloin kukoistava ala romahti täysin, tuotanto laski puoleen ja työpaikat putosivat neljännekseen. Voidaanko alaa itseään syyttää tästä kehityksestä vai aiheutuiko se joistain alasta riippumattomista tekijöistä?

Sisäinen toimintaympäristö käsitellään Porterin arvoketjuanalyysin avulla ja ulkoisen toimintaympäristön käsittelyssä apuna käytetään Johnson & Scholesin PEST ympäristöanalyysistä vaatetusalaalla vaikuttaneet muutostekijät.

Vaatetusalaa tuntematon lukija perehdytetään ensin vaatetusteollisuuteen globaalisti, sen tyypillisiin piirteisiin ja käsitteisiin sekä vaikuttaneisiin kehitystrendeihin. Tämän jälkeen kuvataan Suomen vaatetusteollisuutta, sen elinkaarta ja tyypillistä suomalaista vaatetustehdasta ja sen toimintaa..

Tutkimuksen kvantitatiivisessa osuudessa tarkastellaan muutoskehitystä ja tapahtumia tilastojen avulla jakamalla markkinat kotimaan markkinoihin, länsivientiin ja itävientiin. Tapahtumien taustoja selvitetään yksityiskohtaisesti kirjallisuuden ja haastattelujen avulla..

Laadullinen osuus tapahtui haastatteleamalla kolmea vaatetusyrityksen edustajaa, yhtä kauppahuoneen edustajaa ja alan keskusjärjestön toimitusjohtajaa. Kaikki haastateltavat olivat aktiivisesti osallisina tapahtumissa ja halukkaita osallistumaan tutkimukseen.

80-luvun suomalainen tyypillinen vaatetustehdas oli pieni, noin 100 henkilöä työllistävä, teknisesti kehittynyt, miesten ja naisten päällysvaatetusta valmistava perheyriutus. Päämarkkina-alue oli Suomi, ja yrityksellä oli vientiä sekä länteen että itään, joille markkina-alueille oli omat mallistot. Itävienti kasvoi vähitellen helppouden ja hyvän kannattavuuden ansiosta ja yritykset olivat tulleet siitä riippuvaisiksi. Öljyn hinnan ja US\$:n kurssin laskiessa ja kotimaisen kustannustason noustessa itäkaupan kannattavuus heikkeni. Länsimarkkinoilla tapahtui rakennemuutos ja kotimarkkinat avautuivat EY:stä tulevalle vaatetuonnille. Kotimainen vaatevalmistus ei pystynyt kilpailemaan sen kanssa ja valtion jäykkä (tulli-) politiikka esti lähialueiden edullisen työvoiman käytön. Takana on havaittavissa myös valtion tarkoitushakuinen negatiivinen asenne. Lopullisen romahduksen alalle aiheuttivat ensin bilateraalisen kaupan loppuminen ja sitten NL:n hajoaminen. Yritysten luottaminen valtion apuun oli virhearvio. Säädely teollisuudenala ei pystynyt tarpeeksi nopeasti mukautumaan yksipuolisesti vapautettuun markkinatilanteeseen.

Muutostapahtumien samanaikaisuus ja yhteisvaikutus oli teollisuudenhaaralle liikaa ja sen seuraukset voimakkaammat kuin kukaan etukäteen olisi uskonut.

Asiasanat	Vaatetusteollisuus, bilateraalinen, globalisaatio, integraatio, muoti, protektionismi
Muita tietoja	